

Brüssel, 26.2.2014
COM(2014) 118 final

2014/0063 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2013/463/EL, millega kiidetakse heaks Küprose makromajanduslik kohandamisprogramm

SELETUSKIRI

Vastuseks Küprose taotlusele saada finantsabi Euroopa Stabiilsusmehhanismilt (ESM) otsustas ESMi juhatajate nõukogu 24. aprillil 2013 põhimõtteliselt anda Küprosele stabiilsustoetust ning kiitis heaks konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi käsitleva vastastikuse mõistmise memorandum (edaspidi „memorandum”) ja selle allakirjutamise komisjoni poolt ESMi nimel. 8. mail 2013 kiitis ESMi juhatajate nõukogu heaks rahalise abi süsteemi lepingu. Makromajandusliku kohandamisprogrammi eesmärk on taastada finantsturgude usaldus ja usaldusväärne makromajanduslik tasakaal ning võimaldada majandusel naasta jätkusuutliku majanduskasvu juurde.

Küprose makromajanduslik kohandamisprogramm võeti algselt vastu 25. aprillil 2013 nõukogu otsusega 2013/236/EL. Pärast määruse (EL) nr 472/2013 jõustumist võeti programm uuesti vastu määruse (EL) nr 472/2013 artikli 7 lõike 2 alusel nõukogu rakendusotsusega 2013/463/EL. Samal ajal tunnistati kehtetuks otsus 2013/236/EL.

Kooskõlas otsuse 2013/463/EL artikli 1 lõikega 2 on komisjon koostöös Euroopa Keskpangaga (EKP) ja asjakohasel juhul Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) vaadanud kolmandat korda läbi kokkulepitud meetmete rakendamisel tehtud edusammud, samuti kõnealuste meetmete tõhususe ning majandusliku ja sotsiaalse mõju. Selle tulemusena tuleks programmi ajakohastada finantssektori reformi, eelarvepoliitika ja struktuurireformide valdkonnas. Finantssektori puhul nähakse muudetud memorandumis ette, et Küprose Keskpanga (CBC) ja rahandusministeeriumi ühine töökond töötab välja kommunikatsioonistrateegia kapitalikontrolli lõdvendamise tegevuskava ja pangandussektori strateegia rakendamise kohta. Lisaks nõutakse muudetud memorandumis, et pangad annaksid õigel ajal teada oma hinnangud kapitalinõudeid ja viivislaene käsitlevate hiljuti vastuvõetud ja tulevaste Euroopa Liidu (EL) eeskirjade võimaliku mõju kohta kapitalile, kasumlikkusele ja kattermäärale. Lõpuks lisatakse uus jaotis erasektori võlgade restruktureerimise õigusraamistiku reformi kohta. Nende poliitikasuuniste raames luuakse töökond, et hinnata, kui suur on omandiõigust tõendavate dokumentideta maamüügittehingute registreerimise osa, ning anda sellekohaseid soovitusi. Luuakse laiaulatuslik reformi raamistik, millega kehtestatakse asjakohased äriühingute ja füüsiliste isikute maksejõuetusmenetlused. Lõpuks vaadatakse läbi tsiviilkohtumenetluse seadustik ja kohtute eeskirjad, et tagada muudetud sundtäitmise ja maksejõuetuse raamistike tõrgeteta ja tõhus toimimine. Eelarvepoliitika puhul muudetakse 2014. aastaks valitsemissektori esmase eelarvepuudujäägi osas seatud eesmärki 1,8 %-le SKP-st. Struktuurireformide valdkonnas sisaldab muudetud memorandum kohustust rakendada riikliku tervishoiusüsteemi (edaspidi „NHS”) esimest etappi, olles kõigepealt määratlenud ja võtnud vastu NHSi täieliku tegevuskava. Samuti on vaja, et muudetakse meditsiinikaupade ja -teenuste hinnakujunduse ja hüvitamise põhimõtteid, sealhulgas neid, mis on seotud ravimitele tehtavate kulutustega. Lisaks nõutakse erastamisüksuse loomist. Peale selle sisaldab muudetud memorandum Küprose kohustust esitada tegevuskava Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) läbipaistvuse ja maksualase teabevahetuse ülemaailmse foorumi poolt vastastikuse hindamise teise etapi käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks. Lõpetuseks sisaldab uus memorandum nõuet töötada välja Küprose konkurentsieelistel põhinev majanduskasvu strateegia, et aidata Küprose ametiasutustel anda tugev tõuge majandusele.

Kavandatav otsus tagab täieliku kooskõla Euroopa Liidu toimimise lepinguga loodud liidu mitmepoolse järelevalve raamistiku ja finantsabi aluseks olevate poliitiliste tingimuste vahel. Eelkõige on aruandlus- ja seirekohustuste kooskõla sätestatud määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 10.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2013/463/EL, millega kiidetakse heaks Küprose makromajanduslik kohandamisprogramm

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel,¹ eriti selle artikli 7 lõikeid 2 ja 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrust (EL) nr 472/2013 hakatakse selle jõustumisel kohaldama nende liikmesriikide suhtes, kes juba saavad finantsabi, sealhulgas Euroopa stabiilsusmehhanismilt (ESM).
- (2) Määruses (EL) nr 472/2013 on sätestatud eeskirjad finantsabi saavate liikmesriikide makromajanduslike kohandamisprogrammide heakskiitmiseks, need peavad olema kooskõlas ESMi asutamislepinguga.
- (3) Vastuseks Küprose 25. juuni 2012. aasta taotlusele saada finantsabi ESMilt otsustas nõukogu 25. aprillil 2013 otsusega 2013/236/EL,² et Küpros peab rangelt rakendama makromajanduslikku kohandamisprogrammi.
- (4) 24. aprillil 2013 otsustas ESMi juhatajate nõukogu põhimõtteliselt anda Küprosele stabiilsustoetust ning kiitis heaks konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi käsitleva vastastikuse mõistmise memorandum (edaspidi „memorandum”) ja selle allkirjutamise komisjoni poolt ESMi nimel.
- (5) Kooskõlas rakendusotsuse 2013/463/EL artikli 1 lõikega 2 on komisjon koostöös Euroopa Keskpangaga (EKP) ja asjakohasel juhul Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) vaadanud kolmandat korda läbi kokkulepitud meetmete rakendamisel tehtud edusammud, samuti kõnealuste meetmete tõhususe ning majandusliku ja sotsiaalse mõju.
- (6) Selle tulemusena tuleks otsust 2013/463/EL ajakohastada finantssektori reformi, eelarvepoliitika ja struktuurireformide valdkonnas, eelkõige seoses järgmisega: i) kapitalikontrolli lõdvendamise tegevuskava ja pangandussektori strateegia rakendamist käsitleva kommunikatsioonistrateegia väljatöötamine ühise töökonna poolt, kuhu kuulub Küprose Keskpang (CBC) ja rahandusministeerium; ii) pankade õigeaegsete hinnangute edastamine kapitalinõudeid ja viivislaene käsitlevate hiljuti

¹ ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.

² Nõukogu otsus 2013/236/EL, 25. aprill 2013, mis on adresseeritud Küprosele ning käsitleb spetsiifilisi finantsstabiilsuse ja jätkusuutliku majanduskasvu taastamise meetmeid (ELT L 141, 28.5.2013, lk 32).

vastuvõetud või tulevaste ELi eeskirjade võimaliku mõju kohta kapitalile, kasumlikkusele ja katteraamale; iii) töökonna loomine, et hinnata, kui suur on omandiõigust tõendavate dokumentideta maamüügitehingute registreerimise osa, ning anda sellekohaseid soovitusi; iv) äriühingute ja füüsiliste isikute maksejõuetusmenetluste reform; v) tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja kohtute eeskirjade läbivaatamine, et tagada muudetud sundtäitmise ja maksejõuetuse raamistike tõrgeteta ja tõhus toimimine; vi) 2014. aastaks esmase eelarvepuudujäägi osas seatud eesmärgi muutmine 1,8 %-le SKP-st; vii) riikliku tervishoiusüsteemi (edaspidi „NHS”) esimese etapi rakendamine pärast NHSi täieliku tegevuskava määramist ja vastuvõtmist; viii) meditsiinkaupade ja -teenuste hinnakujunduse ja hüvitamise põhimõtete muutmine, sealhulgas ravimitele tehtavate kulutustega seotud põhimõtete muutmine; ix) erastamisüksuse loomine; x) tegevuskava esitamine, et kõrvaldada Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) läbipaistvuse ja maksualase teabevahetuse ülemaailmse foorumi poolt vastastikuse hindamise teise etapi käigus tuvastatud puudused; xi) Küprose konkurentsieelistel põhineva majanduskasvu strateegia väljatöötamine, et aidata Küprose ametiasutustel majandust elavdada. Põhjalike ja ambitsioonikate reformide rakendamine finants-, eelarve- ja struktuurivaldkondades peaks kaitsma Küprose valitsemissektori võla jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis.

- (7) Küprose põhjaliku poliitikameetmete paketi rakendamise ajal peaks komisjon andma täiendavalt poliitilist nõu ja pakkuma tehnilist abi spetsiifilistes valdkondades. Makromajanduslikku kohandamisprogrammi rakendav liikmesriik, kelle haldussuutlikkus on ebapiisav, on kohustatud paluma komisjonilt tehnilist abi, mis võib hõlmata ekspertiisühikut.
- (8) Küprose ametiasutused peaksid kooskõlas kehtivate riigisiseste eeskirjade ja tavadega kaasama makromajandusliku kohandamisprogrammi ettevalmistamisse, rakendamisse, järelevalvesse ning hindamisse sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse 2013/463/EL artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

- 1) Lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Oma finantssektori usaldusväärsuse taastamiseks tuleb Küprosel i) jätkata pangandussektori ja ühistupankadena tegutsevate krediitiasutuste sektori restruktureerimist, ii) jätkata järelevalve ja reguleerimise tugevdamist, iii) viia läbi võla restruktureerimise raamistiku reform ning iv) kõrvaldada järk-järgult kapitalipiirangud kooskõlas oma tegevuskavaga, tagades seejuures finantsstabiilsuse. Programmiga nähakse ette järgmised meetmed ja tulemused:

- (a) selle tagamine, et pangandussektori likviidsusega seotud olukorda jälgitakse tähelepanelikult. Kapitali vabale liikumisele kehtestatud ajutisi piiranguid (sh sularaha väljavõtmise, maksete ja ülekannete limiidid) jälgitakse tähelepanelikult. Eesmärk on rakendada kontrolli ainult seni, kui see on rangelt vajalik finantssüsteemi stabiilsust ohustavate tõsiste riskide leevendamiseks. Jätkatakse piiravate meetmete järkjärgulise lõdvendamise tegevuskava rakendamist, võttes arvesse ka krediitiasutuste likviidsusolukorda. Töötatakse välja sihipärane kommunikatsioonistrateegia, mille eesmärk on edastada

korrapäraselt teavet eespool nimetatud tegevuskava ja pangandussektori strateegia rakendamisel tehtud edusammude kohta. Keskpangapoolsele rahastamisele või riigiabi saamisele toetuvate riigisiseste pankade rahastamises ja kapitalikavades peaks realistlikult kajastuma oodatav finantsvõimenduse vähendamine pangandussektoris ja piiravate meetmete järkjärguline lõdvendamine ning need peaksid vähendama sõltuvust keskpankadelt laenamisest, vältides samal ajal varade kiirmüüki ja krediidituru kriisi;

- (b) miinimumkapitalinõuete kohandamine, võttes arvesse bilansi hindamise parameetreid ja kogu ELi hõlmavat stressitesti;
- (c) selle tagamine, et restruktureerimiskavad tuleb enne igasuguse riigiabi andmist riigiabi eeskirjade kohaselt ametlikult heaks kiita. Kapitali puudujääkidega pangad võivad muude meetmete ebapiisavuse korral taotleda kooskõlas riigiabi menetlustega riigilt abi rekaptaliseerimiseks. Restruktureerimiskavadega pangad annavad aru kõnealuste kavade rakendamisel tehtud edusammudest;
- (d) selle tagamine, et luuakse toimiv krediidiregister, et vajaduse korral muudetakse kehtivat õigusraamistikku varade väärtuse languse ja provisjoneerimise ning tagatiste käsitlemise kohta provisjoneerimisel ja et õigel ajal rakendatakse kapitalinõudeid ja viivislaene käsitlevaid ELi eeskirju;
- (e) tagatise realiseerimisele seatud piirangute lõdvendamine. See täiendab õigusaktide ettevalmistamist laiaulatusliku reformi raamistiku alusel, millega kehtestatakse asjakohased äriühingute ja füüsiliste isikute maksejõuetusmenetlused, ning muudetud sundtäitmise ja maksejõuetuse raamistike tõrgeteta ja tõhusa toimimise tagamist. Lisaks vaadatakse pärast reformi läbi uus erasektori võlgade restruktureerimise õigusraamistik ja vajaduse korral määratletakse täiendavad meetmed;
- (f) ühistupankadena tegutsevate krediidasutuste sektori tulevase struktuuri, toimimise ja elujõulisuse strateegia rakendamine, mille Küprose Keskpank on koostanud komisjoni, EKP ja IMFiga konsulteerides;
- (g) ettevõtlus- ja majapidamiste sektori võlakoormuse hoolikam jälgimine ning erasektori suunatud võlgade restruktureerimise raamistiku koostamine, et hõlbustada uut laenamist ning vähendada krediidi piiranguid. Vaadatakse läbi pankade võlgnevuste haldamise poliitika ja tavad ning vajaduse korral muudetakse võlgnevuste haldamise direktiivi ja käitumisjuhendit. Ei kehtestata haldusmeetmeid, mis sekkuvad pankade laenuintressimäärade kehtestamisse;
- (h) rahapesuvastase raamistiku edasise tugevdamise jätkamine ning kliendi suhtes rakendatavate hooldusmeetmete ja üksuste läbipaistvuse alal parandatud tavade kohaldamist tagava tegevuskava rakendamine kooskõlas primarite tavadega;
- (i) stressitestimise integreerimine korrapärasesse panga välisjärelvalvesse;
- (j) avalikustamise nõuete kehtestamine tagamaks, et pangad teavitaksid korrapäraselt ametiasutusi ja turge oma tegevuse ümberkujundamisel tehtud edusammudest;
- (k) selliste restruktureerimismeetmete rakendamise tagamine, mis suurendavad ühistupankadena tegutsevate krediidasutuste sektori elujõulisust, kui on loodud õigusraamistik uuele juhtimisstruktuurile, mis haldab riigi osa kõnealuses sektoris, ning

- (1) juhtimisdirektiivi muutmise tagamine nii, et see täpsustab muu hulgas pankade siseauditi üksuste ja pankade järelevalveasutuste vahelist vastastikmõju.”
- 2) Lõige 7 asendatakse järgmisega:
„7. 2014. aastal rakendavad Küprose ametiasutused täiel määral 2014. aasta eelarveseaduses sätestatud püsivaid meetmeid vähemalt 270 miljoni euro ulatuses. Samuti tagavad nad alates 2012. aasta detsembrist vastu võetud konsolideerimismeetmete täieliku rakendamise.”
- 3) Lisatakse järgmine lõige:
„7a. Aastate 2015–2016 eelarvepoliitika puhul seavad Küprose ametiasutused eesmärgiks valitsemissektori eelarve tasakaalu kooskõlas kohandamiskavaga, järgides ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames antud soovitus.”
- 4) Punkti 8 muudetakse järgmiselt:
a) Punkt a asendatakse järgmisega:
„a) vajaduse korral edasised avaliku sektori ja üldise pensionisüsteemi reformid, et tagada pensionisüsteemi pikaajaline jätkusuutlikkus, käsitledes samal ajal pensionide piisavuse küsimust;”
b) Punkt e asendatakse järgmisega:
„e) programmi väljatöötamine, et luua tugev äriühingu üldjuhtimise süsteem täielikult või osaliselt riigi omandis olevate ettevõtete jaoks, ning erastamiskava vastuvõtmine, et aidata parandada majanduslikku tõhusust ja taastada võla jätkusuutlikkus;”
- 5) Lõiked 10–13 asendatakse järgmisega:
„10. Küpros tagab kokkulepitud meetmete rakendamise, et kõrvaldada oma aktiveerimispoliitikas tuvastatud puudused. Küpros võtab kiired meetmed võimaluste loomiseks noortele ja nende tööhõiveväljavaadete parandamiseks kooskõlas nõukogu noortegarantii loomist käsitleva soovitus³ eesmärkidega. Noortele suunatud meetmete ülesehitus, haldamine ja rakendamine kaasatakse aktiveerimispoliitika laiemasse süsteemi kooskõlas sotsiaalkindlustussüsteemi reformi ning kokkulepitud eelarve-eesmärkidega.
11. Küpros on valmis võtma vastu kõik täiendavad vajalikud muudatused valdkondlikes õigusaktides Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/123/EÜ täielikuks rakendamiseks⁴. Küprose ametiasutused parandavad veelgi reguleeritud kutsealade toimimist. Tugevdatakse konkurentsiraamistikku, parandades pädeva konkurentsiameti toimimist ja suurendades riiklike reguleerivate asutuste sõltumatust ja volitusi.
12. Küpros tagab, et vähendatakse omandiõigust tõendavate dokumentide väljastamisel tekkinud viivitusi, võtab meetmed kinnisvara ostjatele üleandmist ootavate omandiõigust tõendavate dokumentidega seotud koormiste kiireks kõrvaldamiseks ning määrab kindlaks tähtsajad ehituslubade ja maaomandiõigust tõendavate dokumentide väljastamiseks.

³ Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta (ELT C 120, 26.4.2013, lk 1).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/123/EL teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

13. Küpros muudab hüpoteegiga koormatud kinnisvara sundmüügi eeskirju ja lubab eraoksjoneid lühima võimaliku aja jooksul. Kohtuasjade menetlemist kiirendatakse ja kohtuasjade kuhjumine likvideeritakse programmi lõpuks. Küpros käivitab algatuse oma turismisektori konkurentsivõime suurendamiseks, rakendades konkreetse tegevuskava muu hulgas muudetud turismistrateegias (2011-2015) kindlaks määratud kvantifitseeritud eesmärkide saavutamiseks. Küpros rakendab lennunduspoliitika strateegiat Küprose lennundusalase välispoliitika kohandamiseks, võttes arvesse ELi välislennundust ja ELi lennunduskokkuleppeid, tagades samal ajal piisava lennuühenduse.”

6) Lõike 14 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) ümberkujundatud energeetika- ja gaasisektori reguleeriva korra ja turukorralduse igakülgne kavandamine, sealhulgas asjakohase müügiraamistiku kavandamine avamere gaasi tarnimiseks, et maksimeerida tulusid, ning”

7) Lõige 15 asendatakse järgmisega:

„15. Küpros esitab komisjonile ajakohastatud taotluse tehnilise abi saamiseks programmitöö perioodil. Taotluses loetletakse ja täpsustatakse tehnilise abi või nõustamisteenuste valdkonnad, mida Küprose ametiasutused peavad oma makromajandusliku kohandamisprogrammi rakendamise jaoks oluliseks.”

8) Lisatakse järgmine lõige:

„16. Laiulatusliku ja ühtse majanduskasvu strateegia väljatöötamisel, mis võimaldaks anda tugeva tõuke majandusele, integreerib Küpros selle oma riikliku institutsioonilisse raamistikku, mõjutades käimasolevat avaliku halduse ja riikliku finantsjuhtimise reformi, muid Küprose makromajanduslikus kohandamisprogrammis sätestatud kohustusi ning asjaomaseid ELi algatusi, võttes arvesse partnerluslepingut Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamiseks.”

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Küprose Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*